

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

О. В. Мороз, Н. П. Карачина, А. В. Вітюк

**РОЗВИТОК ПРОЦЕСІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНВЕСТИВАННЯ
ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
МАШИНОБУДУВАННЯ**

Монографія

Вінниця
ВНТУ
2019

УДК 330.322:621

М79

Рекомендовано до друку Вченою радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № 12 від 26.06.2018 р.)

Рецензенти:

Г. Я. Студінська, доктор економічних наук, професор

В. В. Лук'янова, доктор економічних наук, професор

Мороз, О. В., Карачина, Н. П., Вітюк, А. В.

Розвиток процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування : монографія / О. В. Мороз, Н. П. Карачина, А. В. Вітюк. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 184 с.

ISBN 978-966-641-757-5

В монографії запропоновано концептуальний підхід до формування та розвитку інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування на основі спрощення процедур і процесів надходження інвестиційних ресурсів у поєднанні із розробкою можливих механізмів активізації інвестиційного розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування. Розроблено методичний підхід оцінювання доцільності та ефективності інвестування напрямів діяльності підприємств сільськогосподарського машинобудування, який дозволяє визначити економічну ефективність інвестування в розрізі виробничої та іншої операційної діяльності підприємства. Розвинуто типологію проблем та особливостей використання методів фінансування залучення інвестиційних ресурсів. Сформовані організаційні заходи спрощення процедур реєстрації нових підприємств. Удосконалено нормативно-правову базу здійснення інвестування підприємств. Запропоновано модель фінансового забезпечення інвестиційного розвитку підприємств в залежності від динаміки сільськогосподарського виробництва, яка враховує реальні критерії ефективної діяльності підприємств сільськогосподарського машинобудування.

УДК 330.322:621

ISBN 978-966-641-757-5

© О. В. Мороз, Н. П. Карачина, А. В. Вітюк, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	6
1.1. Сутність та характеристика процесів забезпечення інвестування підприємств	6
1.2. Процедури забезпечення інвестування підприємств	27
1.3. Методичні аспекти оцінювання інвестування підприємств: варіативність та змістовність	57
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗУВАННЯ СТАНУ ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ	70
2.1. Інвестиційні умови та проблеми розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування	70
2.2. Сучасні тенденції функціонування підприємств сільськогосподарського машинобудування	97
2.3. Реалії та перешкоди інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування	108
2.4. Аналізування доцільності та ефективності інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування за розробленим авторським методом	114
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ	127
3.1. Формування передумов активізації інвестиційного розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування	127
3.2. Удосконалення процесів інституційного забезпечення інвестування підприємств	138
3.3. Формування моделі фінансового забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування	147
ВИСНОВКИ	157
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	160
ДОДАТКИ	179

ВСТУП

Становлення економіки України та адаптація її до світового економічного простору потребує нових підходів до оптимізації процесів інвестування, формування, надходження та використання інвестиційних ресурсів тощо. Традиційно зазначені питання залишаються актуальними для базових галузей вітчизняної промисловості, до яких належить і сільськогосподарське машинобудування. Відзначаючи Україну як аграрну державу підкреслимо, що важливе значення для розвитку сільського господарства України як аграрної держави має ефективне технічне оснащення та автоматизація виробництва. Тому сільськогосподарське машинобудування є однією з провідних галузей економіки України загалом.

Підприємства сільськогосподарського машинобудування на сьогодні перебувають переважно у стані тривалої стагнації, у т. ч. через недостатність капіталізації для реалізації можливих інвестиційних проектів, що має негативний системний характер для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва.

За таких обставин проблема пошуку шляхів підвищення та забезпечення ефективності роботи підприємств сільськогосподарського машинобудування набуває особливої актуальності, стає одним із пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної економіки та подальшого її інвестиційного розвитку.

Відтак, без оптимізації процесів забезпечення інвестування активізувати виробництво сільськогосподарської техніки неможливо, бо тільки вдосконалення процедурних складових спроможне забезпечити належне та достатнє інвестування розвитку підприємств сільськогосподарського машинобудування України. В цих умовах необхідне відновлення техніко-технологічного потенціалу підприємств сільськогосподарського машинобудування, їхня модернізація та забезпечення прискореного розвитку, що потребує наукового обґрунтування ефективного інвестиційного процесу. З огляду на зазначене вище, актуалізується необхідність розроблення теоретичних і прикладних положень щодо удосконалення та розвитку процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування.

Проблеми розвитку процесів забезпечення інвестиційної діяльності традиційно знаходяться у центрі уваги економічної науки та отримали висвітлення у зарубіжній та вітчизняній економічній літературі. Значний внесок в теорію інвестування зробили такі відомі закордонні вчені-економісти, як М. Марковіць, Ф. Модільяні, М. Мілер, П. Массе, Дж. Кейнс, Д. Хайман, П. Самюелсон та ін. Активний інтерес до розвитку інвестування

обумовив значну кількість вітчизняних наукових праць саме з цього питання. Проблеми визначення сутності інвестування та особливостей його здійснення отримали висвітлення такими вітчизняними науковцями як Б. М. Щукін, М. П. Денисенко, В. Г. Федоренко, Ю. Б. Пінчук, О. Є. Кузьмін, Л. М. Борщ та ін. Безпосередньо проблематика розвитку процесів забезпечення інвестування галузі сільськогосподарського машинобудування активно досліджувалася такими вітчизняними економістами: Л. Я. Малюта, О. В. Селезньова, О. В. Болтянський, П. І. Коренюк, Я. К. Білоусько, В. І. Кравчук, Д. М. Кондратюк та ін.

Не зважаючи на важливість теоретико-методологічних, методичних та прикладних здобутків у роботах цих дослідників, процеси забезпечення інвестування підприємств, а також заходи із удосконалення процесів забезпечення інвестування українських підприємств описані фрагментарно. Недостатньо вивченими залишаються також правові аспекти інституційного середовища та способи фінансового забезпечення інвестування.

Монографія характеризується значною теоретичною цінністю, оскільки відображає фундаментальні та концептуальні засади формування та розвитку процесів забезпечення інвестування підприємств сільськогосподарського машинобудування. Водночас практичне значення результатів монографії полягає у можливості їх широкого впровадження у процес інвестування на підприємствах будь-якої промисловості. Використання результатів монографії дозволяє отримати достовірну якісну інформацію про реальні можливості забезпечення ефективності процесу інвестування на підприємствах сільськогосподарського машинобудування на підставі удосконалення прикладних засад щодо активізації інвестування з огляду використання зарубіжного досвіду в контексті українського законодавства.